

Digitaliseerimine ja automatiseerimine kujundavad logistika valdkonna uue näo

Logistika valdkonna arengut veavad digitaliseerimine ja automatiseerimine. See väljendub nii robotladude ja sorteerimisrobotite rakendamises kui ka kaupade liikumise andmevoogude digitaalses edastamises ning logistikaprotsesside juhtimise ja jälgimise digitaaliseerimises. Et muutustega sammu pidada, vajavad töötajad uusi oskusi.

Kokku töötas valdkonna põhikutsealadel 2022. aastal üle 23 500 inimese. Enamiku logistika valdkonna põhikutsealade hõive jääb kümne aasta perspektiivis samale tasemele, seega töajõuvajadust dikteerib eelkõige töötajate asendusvajadus. Asendus- ja kasvuvajadusest tulenevalt on logistika põhikutsealadele igal aastal vaja kokku u 500 uut töötajat.

- Ekspertide hinnangul kasvab vajadus tehnoloogiapädevusega laotöötajate järele. Digiteerimise ja automatiseerimise kõrval suureneb ladudes osutatavate lisateenuste maht, mis nõuab organiseerimist, ja töö olemus muutub mitmekesisemaks.
- Kümne aastaga kahaneb postitöötajate arv. Väheneb vajadus nii kirjakandjate kui ka posti sorteerijate järele, viimaste töö võtavad suuresti üle robotid.
- Väikest kahanemist nähakse ka tollideklarantide seas, sest kasvavad digilahendused ja eri tollisüsteemide liidestused.

Töajõuvajaduse ja pakkumise ebakõla on suurim veokorraldaja-logistiku ja laotöötaja kutsealadel.

- Kutsehariduses koolitatakse aasta-aastalt järjest enam logistikuid-veokorraldajaid, kes sageli leiavad rakendust hoopis ladudes, sest laotöötajaid napib.
- Laotöötaja töökohtadest üle kahe kolmandiku asub Põhja-Eestis, aga õppureid sellest piirkonnast ei tule.
- Harjumaal tuleb põhikoolijärgse kutsekeskhariduse tasemel suunata õppurid ülepakkumisega erialadelt alapakkumisega erialadele või töötada välja uus logistika õppekava, kus spetsialiseerumine veokorraldajaks või laokorraldajaks tuleb valida hiljem.
- Õppekoha asukoht ei tähenda lõpetaja jäämist samasse piirkonda tööle, kuid koolituse ja töökohtade piirkondlik erisus süvendab probleemi.
- Isegi kui eeldada, et veokorraldajad täidaksid kogu laotöötajate puuduva töajõuvajaduse, koolitatakse praeguse koolituspakkumise dünaamika jätkumisel pea 900 veokorraldajat rohkem, kui tööturg vajab.

Töötajate oskuste pakett peab muutuma laiemaks – monofunktsionaalseid töökohti on tulevikus järjest vähem.

Logistika valdkonna töötajad peavad arendama roheoskusi, mis aitavad vähendada keskkonnakoormust ja suurendada ressursitõhusust.

Eelkõige oodatakse töötajatelt erialastele oskustele lisaks digipädevusi. Digitaliseerimise ja automatiseerimisega kasvab programmide arusaamise ja kasutamise oskuse vajadus kõigil ametikohtadel. Lisaks on vaja küberturvalisuse teadlikkust.

Automatiseerimisega tuleb juurde robotseadmeid (käsirobotid, robotkäpad, -tõstukid jms), mis eeldavad inimestelt oskusi robotitega ümber käia ja koos töötada.

Juhtimiskompetentside arendamises tuleb kõrghariduses rohkem tähelepanu pöörata uutele trendidele (juht kui eestvedaja, juht kui võimaldaja). Samuti suhtlemisoskusele ja erinevas eas inimeste juhtimise spetsiifikale, näiteks noored vs. pensionärid.

Tänapäeva kiiresti muutuv ja infoküllastunud töömaailmas tuleb osata hoolitseda oma vaimse tervise eest. Selleks tuleks õpetada noortele eneseanalüüsi ja enesejuhtimise oskusi.

Logistika valdkonna kõikidel erialadel peab suurendama Microsoft Exceli rakendusoskuste õpetamist. Alates viiendast kutsetasemest tuleb õpetada ka suurandmete analüüsi ja andmeavastuse tööriistade (Qlik, Tableau, Microsoft Power BI jt) ning tehisintellekti kasutamise rakendusoskusi.

Kaasrahastanud
Euroopa Liit

Eesti
tuleviku heaks

HARIDUS- JA
TEADUSMINISTEERIUM

Logistika valdkonna põhikutsealade hõive prognoos aastaks 2032 ning hinnang tööjõuvajaduse ja pakkumise tasakaalule

	HÕIVATUD 2022		PROGNOOS 2032	VAJADUS VS. PAKKUMINE
Logistikajuhid	3720	→	3700	OK
Ostu- ja hankespetsialist	1880	→	1900	OK
Veokorraldaja-logistik	1800	→	1800	ÜLE
Laotöötaja	6860	↗	7500	PUUDU
Laojuht	750	→	750	OK

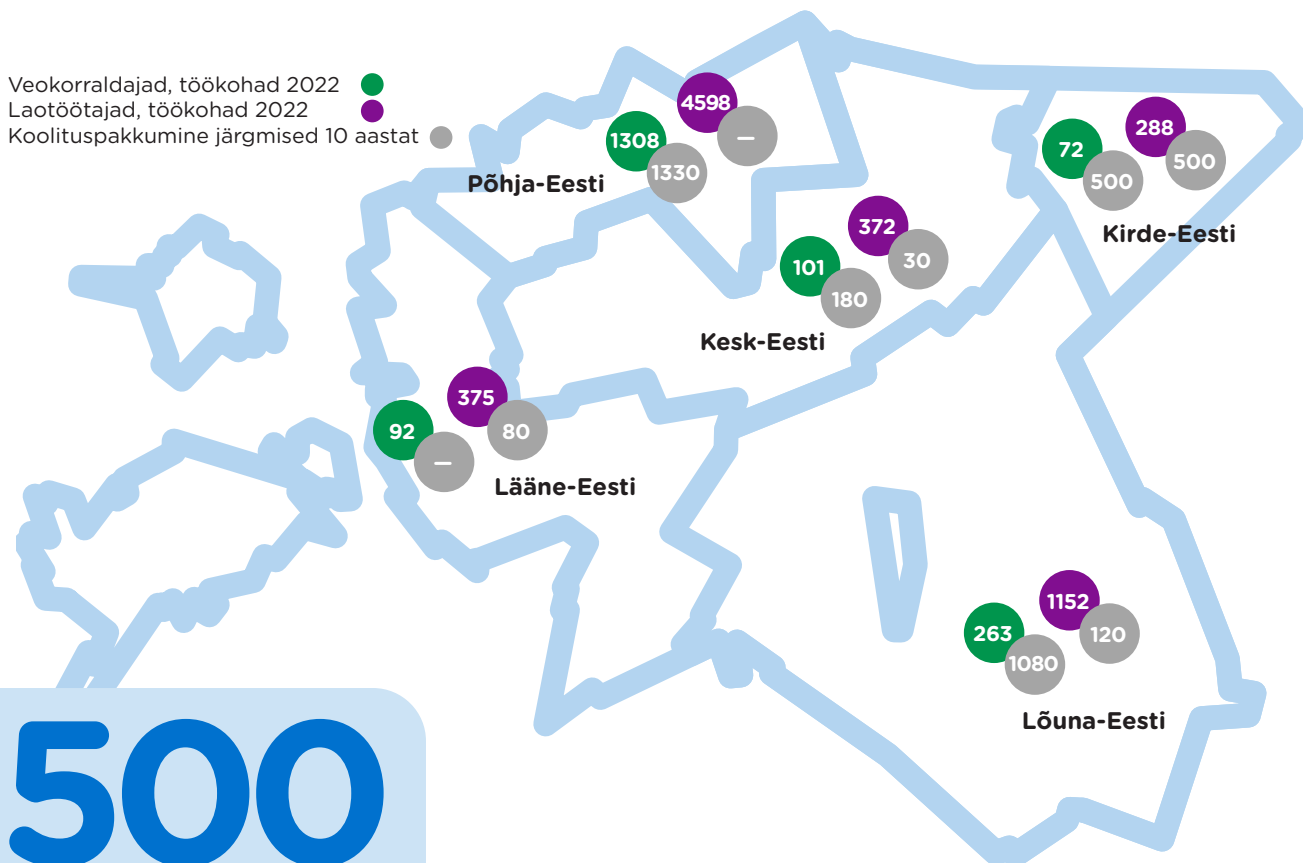
	HÕIVATUD 2022		PROGNOOS 2032	VAJADUS VS. PAKKUMINE
Tollideklarant	440	↘	400	TÄIENDUS-KOOLITUS KATAB ÄRA VAJADUSE
Kraanajuht/dokker	340	→	340	
Tõstukioperaator	300	→	300	
Postitöötaja	970	↓	780	VÄLJAÕPE TÖÖKOHAL
Transporditööline	3120	→	3100	
Lao lihttööline	3320	→	3300	

↗ - väike kasv (10 aasta jooksul kuni 10%)
→ - stabiilne (10 aasta jooksul ±5%)

↘ - väike kahanemine (10 aasta jooksul kuni -10%)
↓ - keskmine kahanemine (10 aasta jooksul kuni -20%)

Veokorraldajate ja laotöötajate töökohad vs. koolituspakkumine

Veokorraldajad, töökohad 2022 ●
Laotöötajad, töökohad 2022 ●
Koolituspakkumine järgmised 10 aastat ●

500

uut töötajat aastas on prognoosi kohaselt logistika valdkonna tööjõuvajadus aastani 2032.